

นโยบายด้านประเทศไทยต่อปัญหาภัยพิบัติ สมัยรัฐบาลเพลอกเปรม

ติดส่วนนั้น (ค.ศ. 1980 - 1988)

นางสาวอรอนงค์ น้อบวงษ์

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-774-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019510

๑๑๗-๑๓๒ ๖๐๒

THAI FOREIGN POLICY TOWARDS CAMBODIAN PROBLEMS DURING
THE GENERAL PREM'S ADMINISTRATION (1980 - 1988)

Ms. Orn-Anong Noiwong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of International Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-774-6

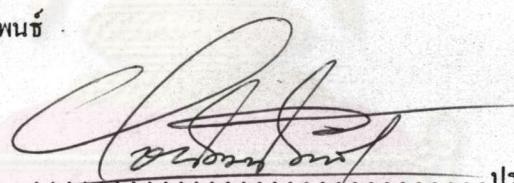
หัวข้อวิทยานิพนธ์ นโยบายต่างประเทศไทยต่อปัญหาภัยพุชชา สมัยรัฐบาลพลเอกเปรม^{ติณสูลานนท์ (ค.ศ. 1980 – 1988)}
 โดย นางสาวอรอนงค์ น้อยวงศ์
 ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
 อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. เอียน ชีระวิทัย

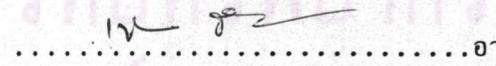

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นิบบัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

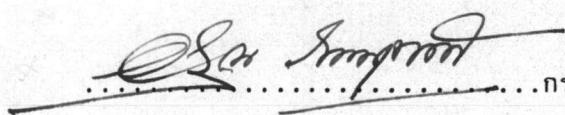
..... ด้วย
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ศาสตราจารย์ ดร. เอียน ชีระวิทัย)

 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. วิวัฒน์ มุ่งการดี)

 กรรมการ
 (ดร. อรุณ ภาคพุงศ์)

อรอนงค์ น้อยวงศ์ : นโยบายต่างประเทศไทยต่อปัญหา กัมพูชา สัมภาระบาลพลเอกเปรม
ติผลานนท์ (ค.ศ. 1980-1988) (THAI FOREIGN POLICY TOWARDS CAMBODIAN

PROBLEMS DURING THE GENERAL PREM'S ADMINISTRATION (1980-1988)

อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร. เนิน ชีระวิทย์, 159 หน้า. ISBN 974-582-774-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศ
ของไทยต่อปัญหากัมพูชา พร้อมทั้งศึกษานโยบายและจุดมุ่งหมายสำคัญของไทยใน
ตลอดจนการดำเนิน
นโยบายดังกล่าวในระหว่างปี ค.ศ. 1980-1988 ภายใต้รัฐบาลพลเอกเปรมติผลานนท์

ผลการศึกษาพบว่า ประการแรก องค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย คือ ท่าที
และพฤติกรรมของเวียดนามและการสนับสนุนของสหภาพโซเวียต โดยก่อนปี ค.ศ. 1987 เวียดนามมี
ท่าทีที่แข็งกร้าวและไม่ประนีประนอมในการแก้ปัญหา จนกระทั่ง นายกอร์บัชอฟเข้ารับตำแหน่งผู้นำ
สหภาพโซเวียต เวียดนามจึงต้องปรับนโยบายตามด้วยการหันมาเจรจาแก้ปัญหาในเวลาต่อมา ประการ
ที่สอง สัญญาณของผู้กำหนดนโยบายของไทยเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการกำหนดนโยบายดังกล่าว
ทั้งนี้ พบว่า ผู้กำหนดนโยบายของไทยมีสัญญาณที่สอดคล้องกับสหภาพแวดล้อมที่เป็นจริง

นโยบายของไทยมุ่งที่จะให้มีการแก้ไขปัญหากัมพูชาด้วยวิถีทางการเมือง โดยให้เวียดนามถอน
ทหารออกจากกัมพูชา และให้ชาว กัมพูชานำสิทธิในการกำหนดอนาคตของตนเอง ในการดำเนินนโยบาย
ไทยให้ความสำคัญกับการร่วมมือกับอาเซียน จีน สาธารณรัฐเชิง ฯ และญี่ปุ่น ขณะเดียวกันก็สนับสนุนรัฐบาล
ผสมกัมพูชาประชาธิปไตยในการต่อต้านเวียดนามพร้อมไปกับการเปิดโอกาสทางการค้าและทางการท่องเที่ยว
หันมาเจรจาแก้ไขปัญหาโดยทางการเมือง

จากการศึกษา พบว่า รัฐบาลพล.อ. เปรม ดำเนินนโยบายได้สำเร็จผลในระดับหนึ่ง ซึ่งปัจจุบัน
นำไปสู่การถอนทหารเวียดนามออกจากกัมพูชา รวมทั้งนำไปสู่กระบวนการสันติภาพและการเลือกตั้งเพื่อให้
ชาว กัมพูชา自行กำหนดอนาคตของตนเองในที่สุด

ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
สาขาวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต บดินทร์ ใจดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ท.ว.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

C130175 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS
KEY WORD: FOREIGN POLICY/ THAI/ CAMBODIAN PROBLEMS/ GENERAL PREM
ORN-ANONG NOIWONG : THAI FOREIGN POLICY TOWARDS CAMBODIAN PROBLEMS
DURING THE GENERAL PREM'S ADMINISTRATION (1980-1988). THESIS
ADVISOR : PROF. KHIEN THEERAVIT, Ph.D. 159 pp. ISBN 974-582-774-6

This thesis aims at studying the factors influencing the conduct of Thai foreign policy towards the Cambodian problems under the administration of General Prem during 1980-1988. The study also examines the said policy, its objectives and implementation.

The research undertaken reveals several points. Firstly, the policies adopted by Vietnamese together with the support rendered from the Soviet Union were important factors which influenced Thai foreign policy making. For prior to 1987, Vietnam adopted an conciliatory position towards the negotiation process. It was not till Gorbachev assumed the leadership of the Soviet Union that Vietnam adjusted its position and joined the negotiation process. Secondly, the perceptions held by Thai foreign policy makers influenced the decision undertaken and such perceptions were well related to the operational environment.

The objectives of the Thai foreign policy in resolving the Cambodian problems were political in nature, namely for Vietnam to withdraw from Cambodia and for the Cambodian people be given the right to exercise self-determination. In achieving these objectives, Thailand sought means to cooperate with ASEAN, China, the United States and Japan. In addition, while supporting the Coalition Government of Democratic Kampuchea, Thailand kept the door opened for Vietnam to be engaged in the negotiation process.

The study concludes that, to an extent, Prem's policy was a success. It laid the foundation which led to the withdrawal of Vietnamese troops from Cambodia. It was also the prelude to what would become the peace process and the scheduled general elections whereby the Cambodian people would eventually be given the right to exercise self-determination.

ศูนย์วิทยทรรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ภาษาและวรรณกรรมไทย
สาขาวิชา ภาษาและวรรณกรรมไทย
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต ๖๖๖๖๒ (๖๖๖๖)
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๑๒ — ๗
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม —

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. เนียน วีระวิทย์ เป็นอย่างสูง ที่กรุณา
สละเวลาอันมีค่าของท่าน ในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำด้วยความเอาใจใส่มาโดยตลอด
ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ ก้าว รองศาสตราจารย์
ดร. วิวัฒน์ มุ่งการดี และ ดร. อรุณ ภาณุพงษ์ คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำ
แนะนำอันเป็นประโยชน์ยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ ชุมาก รองศาสตราจารย์
ดร. วินิตา สุกรเสพย์ รองศาสตราจารย์ประทุมพร วัชรสสีบรา ที่กรุณาให้คำปรึกษาและ
คำแนะนำ

ขอขอบพระคุณ ดร. จิตริยา ปั่นทอง ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
และผู้ร่วมงานทุกท่านที่ให้ความเข้าใจและเปิดโอกาสให้ผู้เขียนมีเวลาในการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอบขอบพระคุณ ดร. จริญวัฒน์ สันตะบุตร คุณダメพ สุคนธารพย์ คุณฐานิศร์ พ สงขลา
คุณศรันย์ เจริญสุวรรณ คุณเสข วรณเมธี คุณศศิธร จักรสิทธิ์ คุณสุไร ดวงหิรัญโขต
เจ้าหน้าที่ห้องสมุดกระทรวงการต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ ที่มีส่วน
ช่วยให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลังได้

ขอแสดงความระลึกถึงพระคุณของคุณแม่และพี่ชายที่รักยิ่ง ที่ให้การสนับสนุนทั้งด้าน
การเงินและกำลังใจแก่ผู้เขียนเสมอมา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนจากเงินทุนウォลฟ์กัง วิทเวอร์ สถาบันเอเชียศึกษา
อุปalongกรรณมหาวิทยาลัย ผู้เขียนขอขอบคุณมา พ ที่นี้

อรอนงค์ น้อยวงศ์

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๘

บทที่

1. บทนำ	1
กุมิหลังและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์และขอบเขตในการศึกษา.....	6
สมมุติฐานในการศึกษา.....	6
กรอบความคิดในการศึกษา.....	6
วิธีการศึกษาและการนำเสนอ.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
2. สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยในประเด็นปัญหากัมพูชา ..	15
ระบบโลก.....	16
ระบบกฎหมายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....	26
สหภาพโซเวียต.....	37
สาธารณรัฐประชาชนจีน.....	44
เวียดนาม.....	53
การดำเนินการทางด้านการทหาร.....	58
การดำเนินการทางด้านการเมืองการทุต.....	66

3. นโยบายและการดำเนินนโยบายของไทยต่อปัญหาภัยพุชชา.....	77
สภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และขีดความสามารถของไทย.....	77
สภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์.....	77
ขีดความสามารถทางทหาร.....	78
ขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ.....	81
โครงสร้างทางการเมือง.....	83
จุดยืนและผลประโยชน์ของไทย.....	86
นโยบาย.....	88
การดำเนินนโยบาย.....	92
1. การร่วมมือกับอาเซียน.....	92
1.1. การดำเนินการภายใต้อาเซียน.....	100
1.2. การดำเนินการในประชาคมระหว่างประเทศ	103
1.3. การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยปัญหาภัยพุชชา	108
2. การสนับสนุนกลุ่มเขมรฝ่ายต่อต้าน.....	111
3. การร่วมมือกับประเทศไทยอาณานิคม.....	120
3.1. สาธารณรัฐเชก.....	120
3.2. ญี่ปุ่น.....	129
สรุปนโยบายและการดำเนินนโยบาย.....	133
4. บทสรุปและวิเคราะห์.....	139
บรรณานุกรม.....	147
ประวัติผู้เขียน.....	159